

Raadsvergadering d.d. : 1 februari 2024
Commissievergadering d.d. : 17 januari 2024
Commissie : Samenleving
Portefeuillehouder : A. Gamri
Programmaonderdeel : 403. Onderwijsbeleid en leerlingzaken
Registratienummer : Zaaknummer 1224086
Productiedatum : 1 december 2023

Onderwerp

Instemmen gemeenteraad met de statutenwijziging fusie Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland en Stichting Jong Leren.

Voorgesteld besluit:

de raad van de gemeente Bloemendaal;

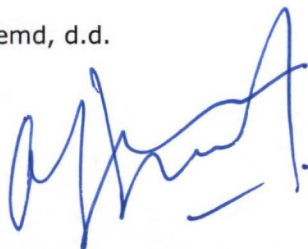
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 december 2023;

besluit:

in te stemmen met de statutenwijziging van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland, t.b.v. de fusie met Stichting Jong Leren.

De raad voornoemd, d.d.

de voorzitter,

de griffier,

2023 00 1927

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

in te stemmen met de statutenwijziging van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland, t.b.v. de fusie met Stichting Jong Leren.

Aanleiding en beoogd effect

Aanleiding

In 2005 heeft de gemeenteraad ingestemd met de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Met het besluit tot verzelfstandiging is het bestuur van deze scholen overgedragen aan de daartoe opgerichte Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (hierna: Stopoz). Stopoz is sinds vorig jaar in gesprek met Stichting Jong Leren (confessioneel onderwijs) over een fusie. Het college heeft, op verzoek van de schoolbesturen en van belang in het proces, positief geadviseerd over de fusie en hierover de zienswijze van de gemeenteraad gevraagd.

Tijdens de behandeling in de gemeenteraad op 30 november 2023 heeft Hart voor Bloemendaal een amendement ingediend, waarin het college gevraagd werd het volgende aan het advies van het college toe te voegen:

Besluit: op grond van artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet het college te berichten dat de raad de wens indient dat zo spoedig mogelijk na 1 januari 2024 door het college samen met het nieuwe schoolbestuur JongLeren wordt onderzocht welke van de acht Bloemendaalse scholen die vallen onder het bestuur van JongLeren eventueel zouden kunnen worden samengevoegd op één locatie hetgeen de financiële stabiliteit van het schoolbestuur ten goede kan komen, mede gelet op de overwegingen hiervoor genoemd.

Dit amendement is door de gemeenteraad aangenomen. Het college heeft deze passage opgenomen in de brief die verstuurd is aan Stopoz en aan Stichting Jong Leren.

De laatste stap in het fusieproces is het aanpassen van de statuten voor de nieuwe stichting, deze moeten ter instemming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Beoogd effect

Met het instemmen met de aangepaste statuten voor de nieuwe stichting kan de fusie van Stopoz en Stichting Jong Leren gerealiseerd worden.

Politieke keuzeruimte

Op grond van artikel 48 Wet op het primair onderwijs en artikelen 14 en 15 van de statuten van Stopoz is voor een statutenwijziging of ontbinding van de stichting goedkeuring nodig van de betrokken gemeenteraden.

In artikel 17 van de Wet op het primair onderwijs zijn de bepalingen voor een bestuursoverdracht van openbare en bijzondere scholen opgenomen.

In de Nederlandse Grondwet is in art 23.4 de gemeentelijke verantwoordelijkheid m.b.t. de beschikbaarheid van voldoende openbaar onderwijs binnen de gemeente vastgelegd.

Gedachtegang

Stopoz heeft op 18 oktober jl. de conceptstatuten voor het samenwerkingsbestuur voor openbaar en confessioneel onderwijs aangeboden. In de statuten is rol van de gemeenteraad bij de stichting als volgt geformuleerd:

- In artikel 3 is vastgelegd dat de stichting afzonderlijke openbare en confessionele scholen in stand houdt;

- Eén van de leden van de raad van toezicht wordt door de raad van toezicht (her)benoemd na daartoe verkregen voorafgaande goedkeuring tot benoeming door de gemeenteraden (artikel 11.4);
- Het bestuur legt verantwoording af in het bestuursverslag en de jaarrekening, die wordt aangeboden aan de gemeenten, waarbij de gemeenteraden zich beperken tot een toets op continuïteit van het openbaar onderwijs (art. 8.6 en art. 16.6). Stopoz heeft de gemeenteraad aangeboden op dat moment, op verzoek vanuit de gemeenteraad, met de commissie Samenleving in gesprek te gaan over de jaarrekening en het openbaar onderwijs binnen de gemeente;
- De gemeente kan ingrijpen bij ernstige taakverwaarlozing door het bestuur m.b.t. openbare scholen (art. 19);
- Goedkeuring van de gemeenteraad is nodig bij statutenwijziging, bij ontbinding en bij fusie, waarbij de stichting of openbare scholen verdwijnen (art. 17.1 & art. 18.1).

Argumenten

In de statuten is de rol van de gemeenteraad en de continuïteit van het openbaar onderwijs vastgelegd. De rol van de gemeenteraad in de nieuwe stichting is vrijwel identiek aan de huidige bevoegdheden. Dit vloeit grotendeels voort uit de wetgeving. Twee artikelen wijken af van de bestaande rol:

1. Eén van de leden van de raad van toezicht wordt door de raad van toezicht (her)benoemd na daartoe verkregen voorafgaande goedkeuring tot benoeming door de gemeenteraden (artikel 11.4).

In de huidige situatie worden alle leden van de raad van toezicht (her)benoemd door de gemeenteraden, op voordracht van de raad van toezicht. De nieuwe rol van de gemeenteraad past bij de nieuwe verhoudingen, doet tevens recht aan de praktijk, waarbij de huidige benoemingsprocedure slechts een formele handeling is.

2. Het bestuur legt verantwoording af in het bestuursverslag en de jaarrekening die wordt aangeboden aan de gemeenten, waarbij de gemeenteraden zich beperken tot een toets op continuïteit van het openbaar onderwijs (art. 8.6 en art. 16.6).

In de nu nog geldende statuten van Stopoz is opgenomen dat de ontwerpjaarrekening vóór 15 mei naar het college wordt gestuurd. Na vaststelling door de raad van toezicht wordt deze ter informatie naar de gemeenteraad gestuurd. Dit verandert in de nieuwe situatie niet. Daarnaast heeft Stopoz de gemeenteraad aangeboden op dat moment, op verzoek vanuit de gemeenteraad, met de commissie Samenleving in gesprek te gaan over de jaarrekening en het openbaar onderwijs binnen de gemeente. De gemeenteraad kan dan de continuïteit van het openbaar onderwijs toetsen.

Kanttekeningen

De rol van de gemeenteraden bij de samenstelling van de raad van toezicht wordt beperkter, niet meer alle benoemingen moeten na voordracht door het bestuur door de gemeenteraad worden bekrachtigd. De mogelijkheid tot gesprek met het bestuur over de invulling van het openbaar onderwijs binnen de gemeente blijft (bij aanbieden van het jaarverslag), op dat moment kan de gemeenteraad haar invloed op het openbaar onderwijs, doen gelden.

Alternatieven

De gemeenteraad zou eventueel formeel niet kunnen instemmen met de wijziging van de statuten, waarmee de fusie dan niet gerealiseerd kan worden. Dit ligt niet voor de hand. De voor de gemeenteraad belangrijkste onderwerpen in de statuten zijn ook ter sprake gekomen bij het afgeven van de zienswijze op het positieve advies van het college op de fusieplannen. In deze zienswijze heeft de gemeenteraad geen verdere bedenkingen op de fusie of de voor de raad

relevante artikelen uit de statuten geuit. Het ingediende en aangenomen amendement van Hart voor Bloemendaal betreft vooral huisvesting, niet inhoudelijk de fusie of de statutenwijziging.

Overwegingen van het college

Het college heeft er alle vertrouwen in dat in de gefuseerde stichting de positie van het openbaar onderwijs in Bloemendaal sterk blijft, de conceptstatuten geven daar alle aanleiding toe. Het college ziet op geen enkele manier de positie of kwaliteit van de openbare scholen minder worden met deze fusie.

Aanvullend overleg tussen het college en Stopoz/Jong Leren heeft geleid tot het aan de statuten toevoegen van art. 11.4, waarmee de gemeenteraad alsnog om instemming gevraagd wordt bij het benoemen van een lid van de raad van toezicht. Het college is blij met deze aanpassing. Dit laat zien dat Stopoz en Jong Leren luisteren naar opmerkingen en bezwaren van raadsleden en het college, dat de besturen deze bedenkingen serieus nemen en zoeken naar mogelijkheden om ook na de fusie verzekerd te zijn van een goede samenwerking. Tegelijkertijd erkent het college de professionele verantwoordelijkheid van de schoolbesturen, het college heeft niet de intentie hier een sterkere rol in te nemen. Dit is in lijn met het besluit van de gemeenteraad tot verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, genomen in 2005.

Middelen

Financiële middelen

Er is geen financiële relatie tussen de gemeente en schoolbesturen, anders dan de gemeentelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Dit verandert niet na voltrekking van de voorgenomen fusie.

Samenwerking (Heemstede)

Bij de fusie zijn diverse partijen betrokken. De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden van beide besturen hebben ingestemd, de colleges van B&W van de betrokken gemeenten hebben positief geadviseerd en het fusieverzoek is ingediend bij de Minister van Onderwijs. Het formele traject voor de besluitvorming wordt afgesloten met de goedkeuring van de gemeenteraden. Ditzelfde verzoek tot instemming is tegelijkertijd voorgelegd aan de raden van de gemeenten Heemstede en Zandvoort.

Vervolgproces/evaluatie

Vervolgproces

Zo kort als mogelijk na instemming van de gemeenteraden wordt de fusie afgerond.

Bijlagen

- Conceptstatuten samenwerkingsstichting Jong Leren - STOPOZ
- Brief van Stopoz aan de gemeenteraad m.b.t. conceptstatuten

Achterliggende documenten

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.